

РАХУНКОВА ПАЛАТА УКРАЇНИ

вул. М. Коцюбинського, 7, м. Київ, 01601, тел. (044) 234-95-65, 234-10-41, факс (044) 226-33-82
E-mail: rp@ac-rada.gov.ua

14.01.2016 № 18-51

На № _____ від _____

Голові Верховної Ради України
Гройсману В.Б.

Щодо результатів аналізу
видатків на профтехосвіту

Шановний Володимире Борисовичу!

Відповідно до Плану роботи Рахункової палати на II півріччя 2015 року проведено аналіз формування та проведення видатків на професійно-технічну освіту за рахунок коштів міжбюджетних трансфертів з державного бюджету місцевим бюджетам.

Аналізом встановлено, що Міністерством освіти і науки України, місцевими органами влади у цілому забезпечується виконання бюджетних призначень на підготовку робітничих кадрів. У 2014 році видатки загального фонду місцевих бюджетів на професійно-технічні заклади освіти становили 3,6 млрд грн (98 відс. від затверджених місцевими радами обсягів). У 2015 році за рахунок коштів окремої субвенції з державного бюджету на цю мету заплановано загалом 5,9 млрд грн бюджетних призначень, з яких за 9 місяців профінансовано 3,7 млрд грн (63 відсотки).

Водночас за рахунок затверджених обсягів асигнувань, незважаючи на застарілість і зношеність матеріально-технічної бази ПТНЗ (більш як на 70 відс.), забезпечується фінансування видатків лише на поточні потреби (на капітальні видатки припадає 1 відс.), що негативно впливає на якість підготовки учнів.

Крім того, через прорахунки у формуванні показників державного замовлення щодо прийому і випуску робітничих кадрів відносно реальної їх потреби і конкретних замовників та недоліки у законодавчому полі з цих питань випускники ПТНЗ не забезпечуються першим робочим місцем і не можуть працевлаштуватися за спеціальністю, а існуюча система професійно-технічної освіти функціонує неефективно, отже, потребує реформування.

Затверджений у місцевих бюджетах обсяг видатків на професійно-технічну освіту недостатній і спрямовується лише на покриття поточних потреб ПТНЗ. На оплату праці, стипендії, оплату комунальних послуг та енергоносіїв спрямовується понад 90 відс. загального обсягу видатків. Так, за 9 міс. 2015 року видатки загального фонду місцевих бюджетів на оплату праці і нарахування на заробітну плату працівників ПТНЗ становили 2302 млн грн (**62 відс.** обсягу видатків загального фонду на професійно-

технічну освіту), стипендії – 775,2 млн грн (**21 відс.**), оплату комунальних послуг та енергоносіїв – 363,6 млн грн (**10 відсотків**).

У низці ПТНЗ проектні потужності щодо кількості планових учбових місць у повному обсязі не використовуються. У результаті частина бюджетного фінансування нераціонально витрачається на утримання площ і матеріальної бази, які більші за обсяги державного замовлення, що призводить до значного перевищення вартості навчання одного учня в таких закладах проти середнього рівня.

Існуючий механізм формування, фінансування та виконання державного замовлення на підготовку робітничих кадрів не забезпечує в повному обсязі дотримання державних гарантій щодо отримання відповідно до ст. 38 Закону України "Про професійно-технічну освіту" першого робочого місця, нівелює мету державного замовлення як засобу державного регулювання задоволення потреб економіки та суспільства у кваліфікованих кадрах. Випускники ПТНЗ мають значні труднощі з працевлаштуванням за професією.

За даними МОН, станом на 01.09.2015 у ПТНЗ усіх типів за державним замовленням за 415 робітничими професіями навчалася 575 тис. учнів, з яких понад 100 тис. – на випускному курсі. При цьому, за даними Державного центру зайнятості, на початок липня 2015 року на ринку праці за цими професіями було зареєстровано 171 тис. безробітних (за наявності 18 тис. вакансій).

Як наслідок, станом на 01.09.2014 не працевлаштовано 19 тис. випускників 2014 року, які навчалися за держзамовленням (13 відс. від їх загальної кількості), та на 01.09.2015 – 18 тис. таких випускників 2015 року (14 відсотків). Водночас ці дані не можуть сприйматися як достовірні, оскільки встановлено окремі випадки внесення до статистичної звітності неправдивих відомостей, що призводило до завищення відсотка працевлаштування випускників ПТНЗ.

Норми проектів законів України "Про Державний бюджет України на 2016 рік" (реєстр. № 3000 від 14.09.2015) та "Про внесення змін до Бюджетного кодексу" (реєстр. № 3629 від 11.12.2015), що виключають функціонування субвенції на підготовку робітничих кадрів і передбачають утримання ПТНЗ за рахунок місцевих бюджетів, створюють ризики неналежного функціонування і незбереження державного замовлення на підготовку робітничих кадрів.

За результатами аналізу надано ряд пропозицій Кабінету Міністрів України, Міністерству освіти і науки України, Міністерству економічного розвитку і торгівлі України та Вінницькій обласній державній адміністрації для відповідного реагування.

Згідно зі статтею 37 Закону України "Про Рахункову палату" надається в порядку інформування.

З повагою

Голова

Вик.: Чорна О.М.
тел. (044) 200-43-67

Р.М. Магута